

КОМИСИЯ

ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА
ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА
СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА БЪЛГАРСКАТА
НАРОДНА АРМИЯ

Предисторията

29 години - **ЗА** и **ПРОТИВ** отваряне на документите
на Държавна сигурност

1990 г. – Комисия „Тамбуев” - парламентарна

1997 г. – Комисия „Бонев” – изпълняват закон

2001 г. – Комисия „Андреев”

– Комисия „Ананиев” – изпълняват закон

2007г. - Комисия „Костадинов” – изпълняват закон

12 години законът работи

Приет на **6 декември 2006 г.** от 40-ото Народно събрание
при политически консенсус

Чл. 1 (1) - Урежда реда за достъп до документите на ДС и РС на БНА;

Чл. 1 (2) - Обявява принадлежност към ДС и РС на БНА на български граждани, които са заемали/заемат публична длъжност или са извършвали/извършват публична дейност;

Чл. 1 (3) - Създава централизиран архив на документите на ДС и РС на БНА.

РЕШЕНИЕ

ЗА ИЗБИРАНЕ НА ЧЛЕНОВЕ НА КОМИСИЯТА ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА
ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА
СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

Народното събрание на основание чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 5, ал. 1 и чл. 6, ал. 7 от Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия

РЕШИ:

1. Избира за членове на Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия:

Апостол Иванов Димитров,
Валери Георгиев Кацунов,
Георги Матеев Георгиев,
Евтим Костадинов Костадинов,
Екатерина Петкова Бончева-Лисичарова,
Орхан Ахмедов Исмаилов,
Румен Йорданов Борисов,
Татяна Колева Кирякова,
Тодор Илиев Трифонов.

2. От състава на комисията избира за:

- председател – Евтим Костадинов Костадинов;
- заместник-председател – Орхан Ахмедов Исмаилов;
- секретар – Румен Йорданов Борисов.

Решението е прието от 40-то Народно събрание на 5 април 2007 г. и е подпечатано с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

Георги Пирински

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

ЗЯРНО

С ОРИГИНАЛА

05.04.2007г.

ПО-ВАЖНИ СЪБИТИЯ

2006 г. – 40-ото Народно Събрание приема нов Закон за достъп до архивите на бившата ДС и РУ на ГЩ, според който документите на бившите тайни служби минават във владение на 9-членна комисия с председател Евтим Костадинов.

2007 г. – първи мандат на Комисията.

2011 г. - Изграждане на модерен комплекс в Банкя за централизиран архив на документите на бившите тайни служби.

2012 г. – втори мандат на Комисията с председател Евтим Костадинов.

КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА
БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

НАЧАЛОТО 5 АПРИЛ 2007 Г.

КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА
БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

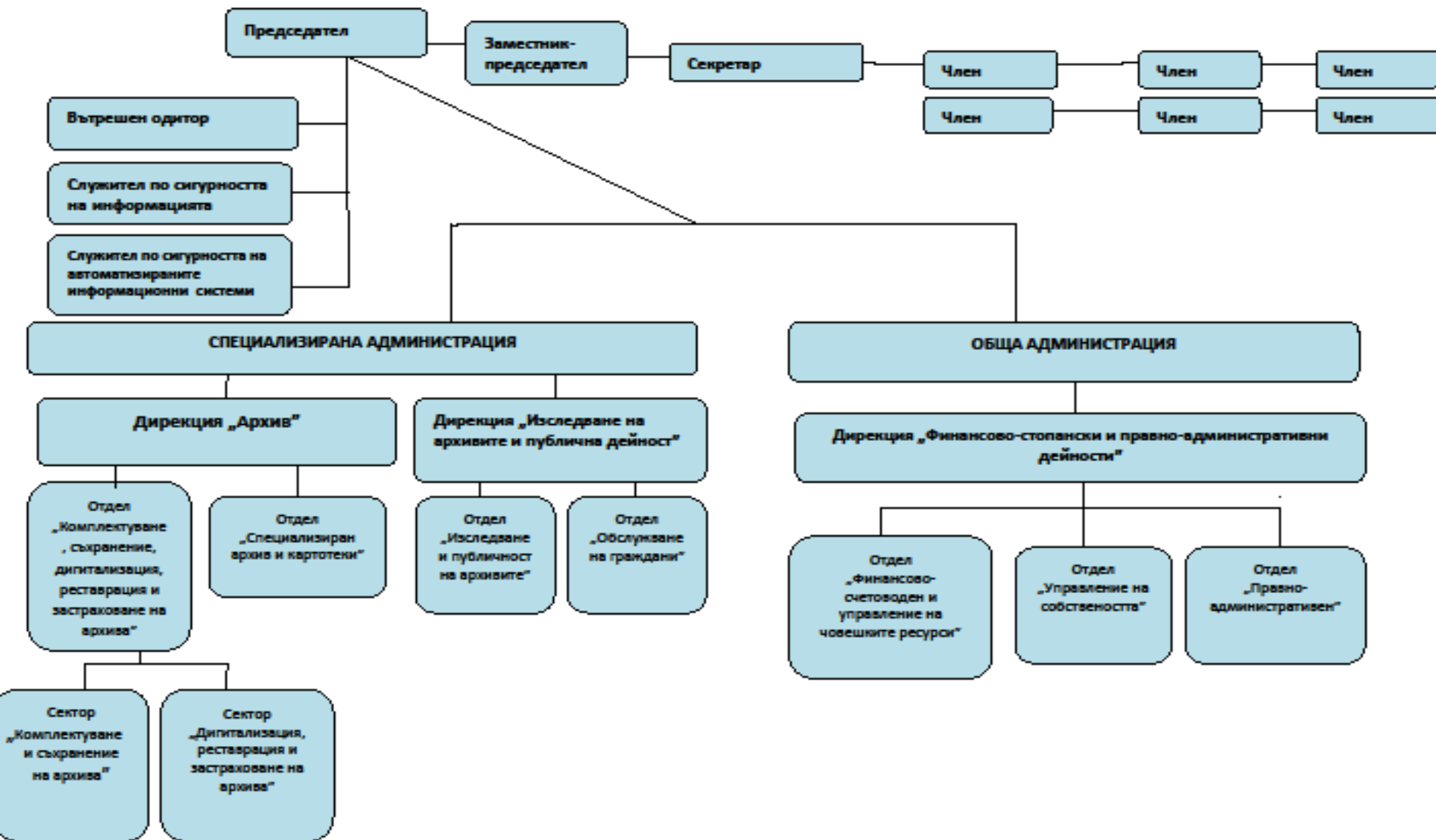
ВТОРИ МАНДАТ НА КОМИСИЯТА /2012 – 2017/

КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

Структура

- ❑ Администрацията на КРДОПБГДСРСБНА в момента е с обща численост 93 щатни бройки, от които 58 по служебни правоотношения и 35 – по трудови правоотношения.

- ❑ Съгласно Закона за държавния бюджет на Република България за 2018 г. бюджетът на Комисията за 2018 г. възлиза на 3 480 000 лева.

ОСНОВНИ ФУНКЦИИ

Съгласно Закона за РДОПБГДСРСБНА Комисията:

- съхранява документите на Държавна сигурност и на разузнавателните служби на Българската народна армия за периода от 9 септември 1944 г. до 16 юли 1991 г.
- Разкрива и обявява принадлежност на български граждани към структурите на ДС и РС на БНА.
- Извършва действия по издирване и предоставяне на документи на граждани, събирани за тях, както и за техни починали роднини до 2-ра степен по права линия.
- Осигурява достъп до документите за изследователска и публицистична дейност съгласно Закона за достъп до обществена информация

Установяването на принадлежност е задължително за:

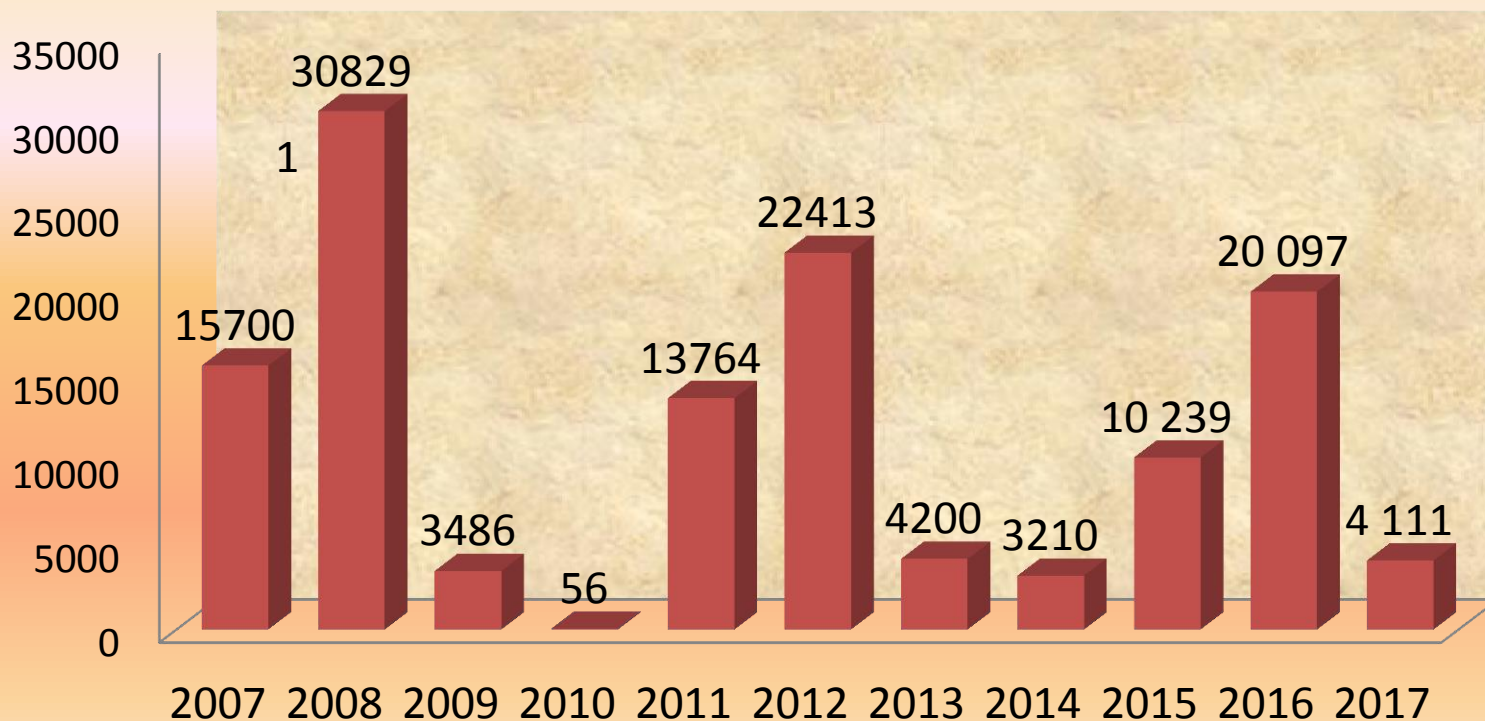
- **Лица, регистрирани от изборителните комисии** за участие в избори за президент и вицепрезидент, народни представители в Народното събрание и в Европейския парламент, кметове и общински съветници. В срок от 24 часа след приключване на регистрацията на кандидатите, изборителните комисии предоставят списъци с техните имена на Комисията, която прави проверка и обявява резултатите за всеки кандидат, независимо дали той е оттеглил своята кандидатура след регистрацията си за участие в изборите.
 - **Лица**, заемали или заемащи **публични длъжности**, както и извършвали или извършващи **публични дейности** от 10 ноември 1989 г. до извършването на проверката.
 - Новоназначени или новоизбрани лица на публична длъжност или за извършване на публична дейност - при кадрови промени.
 - **Лица, които са посочени като длъжници** или са били членове на управителен или контролен орган на предприятие, посочено като длъжник в бюлетина по чл. 3, ал. 2 от Закона за информацията относно необслужвани кредити.
 - Законодателят е предоставил и така наречената **предварителна проверка** (регламентирана в **чл. 27** от закона). Целта е да се въздейства превантивно.
- Политически партии, коалиции и организации по отношение на техните членове.
- ☐ Органи на законодателната, изпълнителната и съдебната власт по отношение на лица, за които предстои избор или назначаване на публична длъжност.
 - ☐ Професионални, синдикални, обществени, религиозни, научни и други граждански организации и сдружения по отношение на техните членове.
 - ☐ по отношение на лица, за които е направено предложение за награждаване по чл. 11, ал. 2 от Закона за ордена и медалите на Република България;
 - ☐ по отношение на лица, за които се извършва проучване за надеждност съгласно ЗЗКИ.

Предварителната проверка е недопустима, ако проверяваното лице не е дало писменото си съгласие за нея. Резултатът се предоставя на заявителя, а при установена принадлежност и на проверяваното лице.

От 5 април 2007 г. до края на 2017 г. Комисията е проверила над **287 780** лица за принадлежност към ДС и РС на БНА, от които:

- ❑ Лица, регистрирани за участие в избори по **чл.26, ал.1, т.1** от закона - **128 105** български граждани;

■ Проверени лица по чл.26, ал.1, т.1

❑ Проверени лица по чл. 26, ал. 1, т. 2, т.3 и т. 4 - 141 985 български граждани;

- ☐ Извършена **предварителна проверка** по силата на **чл. 27** от закона – на повече от **17 690 души**;

Комисията е установила принадлежност на **15 192** лица на базата на налични архивни документи от които публично оповестени са близо **12 404** имена. Данните са публикувани в над **1 286** решения.

Обявените лица са 12 404. По закон не се обявяват починалите лица и лица до 18 годишна възраст, изразили писмена готовност да дават/давали информация, за които няма данни да са продължили тази дейност след навършване на пълнолетие.

Какви правомощия **НЯМА** комисията

- Комисията не се произнася по морални казуси и не борави с морални категории
- Комисията не се произнася въз основа на документи, нерегламентирани от закона

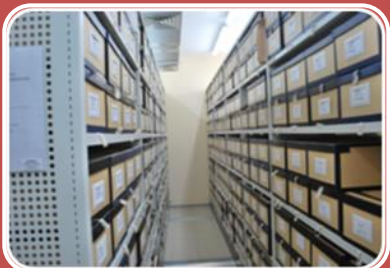
КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА
БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

ЦЕНТРАЛИЗИРАН АРХИВ

Открит на 08 февруари 2011 г.;

Разположен в Банкя с обща РП от близо 11 000 m²;

13 постоянни архивохранилища и 9 архивохранилища за временно съхранение на делата;

Изграден по последни технологии, комплексът е оборудван с най-съвременните стелажни системи, които контролират температурата и влажността на въздуха;

Притежава собствена лаборатория за обезпаразитяване и дезинфекция на архивните дела, както и за тяхното реставриране и консервиране.

КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА
БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА
БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА
БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

Какво заварихме

КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА
БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА
БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА
БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА
БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

Какво направихме

София

М

У-О - 72111 - 78288

No
72100 - 72140

No
72141 - 72181

No
72182 - 72222

No
72693 - 72733

No
72734 - 72774

No
72775 - 72815

No
72676 - 72716

No
72717 - 72757

No
72758 - 72798

No
72511 - 72551

No
72552 - 72592

No
72593 - 72633

No
72634 - 72674

No
72675 - 72715

Обслужване на граждани

Ежедневна дейност на Комисията е да приема граждани и изследователи, представители на различни медии и организации. Тук се включва приемане и обработване на заявления и заявки, както и осигуряване на пряк достъп до самите архивни дела. За тази цел са създадени приемна и оборудвана за целта читалня към Комисията. До края на **2017г.** :

Общо
23 555

- Приети заявления

Общо
21 900

- Лица посетили читалнята

общо
2 351

- Журналисти и изследователи заявили достъп

Общо
6 540

- Заявители във връзка със ЗПГРРЛ

КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА
БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

Читалня

КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА
БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

НОВАТА ЧИТАЛНЯ

КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА
БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

ПРИЕМНА

ПРАВНО-АДМИНИСТРАТИВНА ДЕЙНОСТ

От образуваните общо **384** дела, до края на 2017 г. са приключили съдебните производства с влезли в сила решения по **331** дела, като приключили в полза на Комисията са **286** дела, а отменените решения на комисията са едва по **41** дела, които не засягат установената от Комисията принадлежност на проверените лица към ДС и РС на БНА, а са свързани с действалата до 01. 01. 2012 г. непрецизирана разпоредба на чл. 26, ал. 1, т. 3 от ЗДРДОПБГДСРСБНА или са свързани с неуспешни опити на отделни състави на ВАС да променят трайно установената съдебна практика, респективно да се блокира приложението на Закона.

- ☐ Първият мандат са заведени **152** дела, като приключилите в полза на Комисията са **138** дела;
- ☐ Вторият мандат са заведени **232** дела, като приключилите в полза на Комисията са **148** дела;

Висящите дела към края на 2017 г. са **53** броя.

Европейският съд за правата на човека в Страсбург отхвърли претенциите на адвокат Хараламби Анчев срещу решението на Комисията по досиетата, с което той бе осветен като агент на бившата Държавна сигурност (ДС).

Съдът в Страсбург смята, че Комисията по досиетата е действала напълно законно. Съгласно §100 от посоченото решение :

„...Обявяването на принадлежност на служители и секретни сътрудници на репресивния апарат на комунистическия режим, които са работили или продължават да работят в ключови органи на публичния и частния сектор след падането на режима, има за цел да подобри прозрачността на публичния живот и да насърчи доверието в новите демократични институции“.

Решението е по български казус и е от изключително значение за процеса на отваряне на архивите на тоталитарните комунистически служби у нас и разкриването на сътрудниците им.

Цели, принципи и мисия на Комисията

Целите на Комисията в стратегически план са:

- ☐ да доизгради централизирания архив;
- ☐ да установява и обявява принадлежност;
- ☐ да предоставя достъп до документите;
- ☐ да издирва, проучва и анализира документи;
- ☐ да бъде надежден партньор.

Принципите в дейността на Комисията се определят от стремежа ѝ да изгради и поддържа високо обществено доверие на основата на:

- ☐ законност;
- ☐ обективност;
- ☐ историческа отговорност и безпристрастност;
- ☐ прозрачност;
- ☐ ефективност;
- ☐ достъпност.

Мисията на Комисията е стриктно да изпълнява задълженията си по закон:

- ☐ да установява и обявява принадлежност към ДС и РС на БНА на български граждани, заемали/заемащи публични длъжности или извършвали/извършващи публични дейности, както и на другите лица по чл. 26 от закона, обект на задължителната проверка;
- ☐ да приключи попълването на Централизирания архив с документите на органите по чл. 1 от закона, съставени в периода от 9 септември 1944 г. до 16 юли 1991 г.;
- ☐ да осигури достъп до тези документи.

Комисията, в изпълнение на своята мисия, се стреми да прилага не единствено „буквата на закона“, но и духа на закона. Духът на закона тя открива във фразата „**Истината ни прави свободни**“. С дейността си Комисията се стреми да спомогне да бъдат прекъснати възможностите на задкулисно влияние, рекет и шантаж върху политическия живот посредством непочтена и нерегламентирана злоупотреба с документите на ДС и РС на БНА и по този начин да осигури правото на прозрачност на обществото да знае кой го управлява и кой гради неговите морални добродетели.

КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА
БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО !